

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ

του κ. Δ. ΜΩΡΑΪΤΗ

«Τίμιος μὲν δὴ καὶ ὁ μὴδὲν ἀδικῶν, ὁ δὲ μὴδ' ἐπιτρέπων τοῖς ἀδικούσι ἀδικεῖν πλεον ἢ διπλασίας τιμῆς ἄξιός ἐκείνου· ὁ μὲν γὰρ ἐνός ὁ δὲ πολλῶν ἀντάξιός ἐτέρων, μηνύων τὴν τῶν ἄλλων τοῖς ἄρχουσι ἀδικίαν», (Πλάτωνος Νόμοι 730).

Τὸ κράτος καταβάλλει σήμερον μίαν ἐργώδη προσπάθειαν διὰ νὰ ἐπιτύχη ὑψηλοτέρους ρυθμούς ἀναπτύξεως τῆς οικονομίας του. Ἦδη ἡ χώρα μας ἔχει ἀφήσει τὸν χῶρον τῶν ὑπαναπτύκτων καὶ εἰσῆλθε στὸν χῶρον τῶν ἐν ἀναπτύξει οικονομῶν. Τὸ τίμημα ποῦ πρέπει νὰ καταβάλῃ δι' αὐτὴν τὴν θέσιν εἶναι σπουδαῖο.

Εὐρισκόμενη στὸ κατῶφλι τῆς πλήρους ἐντάξεώς της στὴν Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότητα ὀφείλει νὰ συνειδητοποιήσῃ ἐγκαίρως ὅτι πέραν τῶν ὑψηλῶν ἐπενδύσεων, ὁ παράγων ἄνθρωπος εἶναι ἐξ ἴσου σοβαρός, ἂν ὄχι σοβαρότερος γιὰ τὴν προώθησι τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

Ἐνα μεγάλο τμήμα τοῦ ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας ἔχει προσφέρει πολλὰ γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῆ. Ὅμως μὲ πικρία διαπιστώνει ὅτι ἡ προσφορά τῆς πολιτείας πρὸς αὐτὸ εἶναι ἀντιστρόφως ἀνάλογη τῆς ἰδικῆς του. Πρόκειται γιὰ τὸ τμήμα τὸ ὁποῖον ἀποτελοῦν οἱ ἐπιστήμονες πτυχιούχοι ὅλων τῶν Ἀνωτάτων Οἰκονομικῶν Σχολῶν.

Ἡ διαφορὰ αὐτῆ εἶναι ἐμφανής, ἀρκεῖ νὰ σκεφθοῦμε ὅτι οἱ συνάδελφοί μας στὴν Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότητα κατέχουν ἐπαξίως τίς ἐπτὰ ἀπὸ τίς δώδεκα θέσεις στὸ Κεντρικὸ Συμβούλιο. Ἄς μὴ ξεχνᾶμε ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης θεωροῦσε τὴν Οἰκονομικὴ Ἐπιστῆμην ὡς μίαν ἀπὸ τίς τρεῖς πιὸ ἀξιόλογες τῶν ἐπιστημῶν. («Ὁρῶμεν δὲ καὶ τὰς ἐντιμοτάτας τῶν δυνάμεων ὑπὸ ταύτην οὐσας, οἷον στρατηγικὴν, οἰκονομικὴν, ρητορικὴν». Ἠθικ. Νικομ. 1094).

Καὶ ὅμως τὸ ἐπίσημο κράτος οὐδεμία φροντίδα ἐπέδειξε μέχρι σήμερον γιὰ τὸ ἐναγώνιο πρόβλημα τῶν πτυχιούχων τῶν Ἀνωτάτων Οἰκονομικῶν Σχολῶν, ποῦ εἶναι ἡ κατοχύρωσις τοῦ πτυχίου του.

Στὶς ἀκόλουθες γραμμὲς θὰ σκιαγραφηθῇ ἡ κατάστασις τῶν πτυχιούχων τῶν Ἀνωτάτων Οἰκονομικῶν Σχολῶν καὶ θὰ καταδειχθῇ ἡ ἀναγκαιότης τῆς δημιουργίας ἐνός φορέως, ἥτοι τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐπιμελητηρίου, ἡ ἴδρυσις τοῦ ὁποίου ἀφ' ἐνός μὲν θὰ κατοχυρώσῃ τὸ πτυχίον των, ἀφ' ἐτέρου δὲ θὰ ἐπιλύσῃ

τὰ πλείστα τῶν προβλημάτων τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζουν οἱ ἐπιστήμονες τοῦ Οἰκονομικοῦ Κλάδου. Πιστεύομεν ἀπόλυτα ὅτι ἡ ἴδρυσίς του σπουδαίως θὰ συμβάλλῃ στὴν ἐξύψωσιν τοῦ γοήτρου των καὶ θὰ συντελέσῃ στὴν δέουσα ἐκτίμησι τῆς κοινωνίας, καθ' ὅσον διὰ τοῦ ἐπιμελητηρίου τούτου θὰ γίνῃ ὅπωςδῆποτε γνωστή ἡ συμβολὴ τῶν οἰκονομολόγων στὴν ὅλη οἰκονομικὴ ἀλλὰ καὶ πολιτιστικὴ ἀνάπτυξι τῆς κοινωνίας.

Στὸν τομέα τοῦ δημοσιοῦπαλληλικοῦ ἢ τάξις τῶν πτυχιούχων τῶν Ἄνωτ. Οἴκων. Σχολῶν εἶναι ἡ πολυπληθέστερη ἔναντι τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν. Ἡ δύναμις τῆς ὁμῶς εἶναι ἡ μικρότερη καὶ τοῦτο διότι δὲν εἶναι ἐνωμένοι ὑπὸ κοινὸν φορέα. Ἐξ αἰτίας τῆς ἀδυναμίας των αὐτῆς πάντοτε παραγκωνίζονται, θεωρούμενοι ὡς οἱ ἔσχατοι καὶ οἱ παρίες τοῦ Δημοσίου.

Χαρακτηριστικῶς ἀναφέρω μιὰ ἀνακοίνωσι τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Οἰκονομολόγων, ἡ ὁποία ἐγένετο κατόπιν τῆς ἀπαραδέκτου ἐπεμβάσεως τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου στὸ κατ' ἐξοχὴν Οἰκονομικὸν Ὑπουργεῖον μὲ τὴν ἀνευπροηγούμενου παράλογη ἀπαίτησίν των ὅπως τὸ ὡς ἄνω Ὑπουργεῖον χρησιμοποιοῖ εἰς ἐπιτελικὰς θέσεις, τεχνικοὺς μηχανικοὺς.

Συγκεκριμένως ἀνέφερε τὰ ἑξῆς :

«Κίνδυνον ἐνδεχομένως θὰ διατρέξῃ ἡ ταχυρρυθμὸς ἀναπτυσσομένη Ἑλληνικὴ Οἰκονομία ἐκ τῆς ἀναθέσεως ἀρμοδιοτήτων Οἰκονομικῆς φύσεως εἰς ἄτομα μὴ ἀπολύτως σχετιζόμενα μὲ τὴν Οἰκονομικὴν Ἐπιστήμην.

Καὶ ὅτι οἱ ἀρμόδιοι πρέπει πάντοτε νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν των ὅτι αἱ ἐργασίαι τοῦ οἰκονομολόγου, τοῦ διοικητικοῦ καὶ τοῦ τεχνικοῦ διαφέρουν σημαντικῶς μεταξύ των καὶ δὲν εἶναι ἐπιδεκτικαὶ συγκερασμοῦ».

Ὅμως ἡ ὀρθοτάτη παρατήρησις τοῦ Συνδέσμου Οἰκονομολόγων δὲν ἔτυχε κὰν τῆς ἐλαχίστης προσοχῆς.

Ἡ ἀπαίτησις των νὰ εἰσακουσθῇ προσέκρουσε στὴν τρομερὴ δύναμι τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου, τὸ ὁποῖον ὑποδειγματικῶς καὶ μετὰ πάσης σπουδῆς φροντίζει γιὰ τὴν προάσπισι τῶν συμφερόντων τῶν μελῶν του καὶ τὴν ἐπέκτασιν τούτων.

Ἡ ὡς ἄνω διένεξις μοῦ φέρνει στὸ νοῦ τὸν μῦθο τοῦ Ἀντισθένους τὸν ἀναφερόμενο στὸν διάλογο τῶν λαγῶν καὶ τῶν λεόντων.

«Οἱ λαγοὶ ἐξήτουν τὴν ἰσότητα ὄλων τῶν ζῶων καὶ οἱ λέοντες εἶπον πρὸς αὐτούς. Θὰ ἔπρεπε αὐτὰς τὰς ἀξιώσεις σας νὰ τὰς ὑποστηρίξετε μὲ δόδοντας καὶ ὄνυχας ὁμοίους πρὸς τοὺς δικούς μας».

Ἡ διαλεκτικὴ τοῦ μύθου θὰ ἰσχύῃ ἔσασι πρὸς ζημίαν μας, μέχρις ὅτου συνειδητοποιήσουμε ὅτι πρέπει νὰ ἐνωθούμε γιὰ νὰ ἐπιβάλωμεν τὰ δικά μας.

Ἡ αὐτὴ κατὰστασις παρατηρεῖται καὶ στὸν τραπεζικὸν τομέα, Δημόσιο ἢ ἰδιωτικὸ. Στὸν Δημοσιοτραπεζικὸν τομέα ἀρκεῖ καὶ μόνον νὰ ἀναφέρω τὸ τηλεγράφημα τοῦ Συλλόγου Ἐπιστημονικοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς ὅπου οὗτοι ἐξήτουν νὰ ἀποτραπῇ ἡ δημοσίευσις τοῦ Ὄργανισμοῦ των καὶ τοῦτο διὰ τοὺς κάτωθι λόγους :

α) «Δὲν καθιέρωνε οὐδεμίαν διάκρισι τοῦ προσωπικοῦ ἀναλόγως τῶν τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προσόντων.

β) Δὲν περιελάμβανε διάταξι περί προωθήσεως τῶν ὑπαλλήλων πτυχιούχων Ἀνωτάτων Σχολῶν.

γ) Ἀπέκλειε εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ οικονομικοῦ καὶ ἐποπτικοῦ κλάδου νὰ προϊστάνται καὶ νὰ ἀσκοῦν τὴν βιομηχανικὴν πίστιν ἂν καὶ εἶναι οἱ ἀρμοδιότεροι λόγῳ ἀντικειμένου καὶ πείρας».

Στὸν ἰδιωτικὸν τραπεζικὸν τομέα εἶναι ἐξισωμένοι μὲ τοὺς ἀποφοίτους Γυμνασίου. Ἡ ἀσφαλιστικὴ κάλυψις των κυμαίνεται ἀπὸ τὴν ἀξιοθρήνητο κατάστασι μέχρι τὴν ἀνεκτὴ. Σὲ τελευταία ἀνάλυσι εἶναι ἔρμαιο τῶν πανισχύρων ἐργοδοτῶν των. Δυστυχῶς ἡ ἀξιοπρεπὴς ἀντιμετώπισις των ἔλλειπει παντελῶς.

Στὸν εὐρύτερον ἰδιωτικὸν τομέα ἔχουν νὰ ἀντιμετωπίσουν πλεῖστα ὅσα προβλήματα. Ἡ πικρία γιὰ τὴν ἀδιαφορίαν τῆς πολιτείας εἶναι χαραγμένη στὰ πρόσωπα ὅλων.

Οὐδεμίαν εἰδικότητα εἶναι ἀνεγνωρισμένη. Ὅλοι θεωροῦνται ἱκανοὶ γιὰ ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα. Ἐκτὸς τούτων ἔχουν νὰ ἀντιμετωπίσουν καὶ τοὺς πτυχιούχους τῶν μέσων οικονομικῶν σχολῶν, δημοσίων ἢ ἰδιωτικῶν, οἱ ὁποῖες ἐσχάτως ξεφυτρῶνουν σὰν μανιτάρια. Οἱ διπλωματοῦχοι τῆς κατηγορίας αὐτῆς ἔχουν λιγώτερες ἀπαιτήσεις παρέχοντες ἐργασίαν, εἰς βάρος τῶν πτυχιούχων.

Λόγῳ τοῦ ὑφισταμένου ἀνίσου ἀνταγωνισμοῦ τῶν πτυχιούχων καὶ μὴ, ἢ κατάστασις τῶν πρώτων εἶναι ἀνεκδιήγητος καὶ ἐξευτελιστικὴ.

Τὸ κύρος των ὡς ἐπιστημόνων -οικονομολόγων εἶναι σὲ πολὺ χαμηλὰ ἐπίπεδα.

Πολλάκις γίνονται ἐπαίτες τῆς ἀντιμισθίας των. Ἀντιμετωπίζουν δὲ πρόβλημα ἀσφαλιστικῆς των καλύψεως καὶ ὑγειονομικῆς περιθάλψεως αὐτῶν τῶν ἰδίων καὶ τῶν οἰκογενειῶν των.

Δὲν νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ἠσυχάζωμε ὅταν γνωρίζωμε ὅτι ἐκλεκτοὶ συνάδελφοι καλύπτονται ἀσφαλιστικῶς ἀπὸ τὸ ΤΕΒΕ ἢ καὶ ἀπὸ οὐδένα φορέα, ὅσάκις βέβαια ἐργάζονται ὡς ἐλεύθεροι ἐπαγγελματίες.

Ἡ ὡς ἄνω τραγικὴ κατάστασις ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς ὑγείας των, τῆς ἀξιοπρεπείας των καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς των ἀκεραιότητος, μὲ ἀποτέλεσμα τελικῶς νὰ ζημιῶνται ὅπως ὅποτε ἡ πολιτεία.

Μὲ τὴν δημιουργίαν ὁμοῦ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐπιμελητηρίου ἡ κατάστασις θὰ ἀλλάξη καὶ σὲ βάθος καὶ σὲ πλάτος. Αἴφνης διὰ νόμου τοῦ κράτους, τῆ εἰσηγήσει τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐπιμελητηρίου, θὰ εἶναι ὑποχρεωμένες ὅλες οἱ Α.Ε. καὶ οἱ Ε.Π.Ε. ὅπως προϊστάμενοι τῶν λογιστηρίων των τίθενται ἐφ' ἐξῆς μόνον πτυχιούχοι Ἀνωτ. Οἰκον. Σχολῶν. Τοῦτο βεβαίως κατόπιν σχετικῆς προϋπηρεσίας στὸν τομέα αὐτὸν καὶ ἐπιτυχοῦς ἐξετάσεως παρὰ ἀνωτάτης εἰδικῆς ἐπιτροπῆς ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητηρίου, ἀπαρτιζομένης δὲ ἐκ καθηγητῶν τῶν Ἀνωτ. Οἰκον. Σχολῶν καὶ ἐξ ἐπιλέκτων μελῶν των.

Σήμερον στὴν Ἑλλάδα ὑφίστανται περίπου 11.000 Α.Ε. καὶ Ε.Π.Ε. ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι κατ' ἔτος ἰδρύνονται ἄνω τῶν 1.500 Α.Ε. καὶ Ε.Π.Ε. (πέσει αὐτὴν τὴν εἰδικότητα εἶναι ἴσως ἢ μᾶλλον περισσότερες τῶν πτυχιούχων καθ' ἕκαστον ἔτος ὅλων τῶν Ἀνωτάτων Οἰκονομικῶν Σχολῶν.

Ὁ νόμος οὗτος πέραν τῆς κατοχυρώσεως μιᾶς ειδικότητος τῶν πτυχιούχων θὰ προσφέρῃ πάρα πολλὰ στὴν οἰκονομία, διότι τὸ κράτος δι' αὐτοῦ θὰ τονίσῃ στοὺς ἐπιχειρηματίες, ὅτι ἡ παραδοσιακὴ μορφή τῆς οἰκονομίας ἀνήκει πιά στοὺς παρελθόν καὶ ὅτι μπροστὰ στὴν πρόκλησι τῆς ΕΟΚ δὲν ἀρκεῖ μόνον ἡ ἐμπειροστὴ ἀριστερία ἀλλὰ χρειάζεται καὶ ἐπιστημονικὴ κατάρτισις πολὺ δὲ περισσότερον ἀριστερὰ ὀργάνωσις τῶν ὑπηρεσιῶν ἐκάστης ἐπιχειρήσεως.

Διὰ τῆς καθιερώσεως ἐνιαίου λογιστικοῦ σχεδίου καὶ τῆς ἐνεργοῦ συμβολῆς τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐπιμελητηρίου στὴν ὅλη οἰκονομικὴ παιδεία θὰ ἐπιτευχθῆ ἡ ἀριστερὴ κατανομή τῶν διαφόρων ἀναγκαίων ειδικότητων στὶς Ἀνώτατες Οἰκον. Σχολές.

Ἡ σημερινὴ τραγελαφικὴ κατάστασις θὰ ἐκλείψῃ πρὸς ὄφελος καὶ τῆς ἐπιστήμης καὶ ἡμῶν τῶν ἰδίων.

Οὕτως, ἐκάστη σχολὴ θὰ παρέχῃ ἓνα ἀριθμὸν ειδικότητων τελείως διαφόρων τῶν ἄλλων Σχολῶν.

Τὸ Ἐπιμελητήριον θὰ εἶναι ἀρμόδιο νὰ θεσπίξῃ συμβόλαια ἐργασίας καθὼς καὶ κατώτατον ὄριον ἀσφαλείας ὡς ἀμοιβὴ παρεχομένης ἐργασίας. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ θὰ δημιουργηθῆ ἓνας ἠθικὸς κώδικας μεταξὺ τῶν μελῶν του, καὶ ἓνας σεβασμὸς καὶ μία ἐκτίμησις τῆς συναλλασσομένης κοινωνίας πρὸς τὰ μέλη του.

Ἀρῶντας δὲ τὸ Οἶκον. Ἐπιμελητήριον καὶ ὡς φορέας Νομικῆς προστασίας τῶν μελῶν του, θὰ προσφέρῃ μεγίστη Ὑπηρεσία πρὸς ὄφελος τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀκεραιότητος καὶ ἀξιοπρεπειᾶς τούτων. Διὰ τῆς δημιουργίας δὲ ἰδίου ἀσφαλιστικοῦ φορέως θὰ προσδῶσῃ σιγουριά στὰ μέλη του καὶ στὶς οἰκογένειάς των.

Θὰ κατοχυρῶνται διὰ νόμου, τῆ εἰσηγήσει του, τὰ ἐπαγγέλματα τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἀντιπροσώπου, τοῦ Ἐκτελωνιστοῦ, τοῦ Προγραμματιστοῦ, τοῦ Ὁργανωτικοῦ Ἐπιχειρήσεων, τοῦ Οἰκονομολόγου Τραπεζῶν, τοῦ Στατιστικολόγου, τοῦ Κοστολόγου, τοῦ Προϊσταμένου Μάρκετινγκ κλπ. Οὕτω θὰ δημιουργηθοῦν πλεῖσται εὐκαιρίαι γιὰ ἀπασχόλησι. Θὰ ἀναγκασθοῦν δὲ οἱ Σχολές νὰ δημιουργήσουν καὶ ὀργανώσουν τίς ὡς ἄνω ειδικότητες.

Πέραν βέβαια τῶν ειδικῶν τούτων σκοπῶν τὸ Οἰκονομικὸ Ἐπιμελητήριον θὰ ἔχῃ καὶ ἄλλους εὐρύτερους.

Ἐνδεικτικῶς ἀναφέρονται :

α) Ἡ μελέτη τῶν οἰκονομικῶν καὶ διοικητικῶν προβλημάτων τῆς χώρας με βάσι τὰ σύγχρονα δεδομένα τῆς ἐπιστήμης.

β) Ἡ ἐκπόνησις καὶ γνωμοδότησις μέτρων, σχέσιν ἐχόντων πρὸς τὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν τοῦ Κράτους, τὴν οἰκονομικὴν παιδείαν, τὴν σύναψιν οἰκονομικῶν συμβάσεων κλπ.

γ) Ἡ ὀργάνωσις σεμιναρίων, συνεδρίων, συζητήσεων, διαλέξεων με σκοπὸν τὴν ἐπιστημονικὴν ἐξύψωσις τῶν μελῶν, τὴν ἀποστολὴ ἀντιπροσώπων στοὺς ἐξωτερικὸ πρὸς ἀνταλλαγὴ γνώμων καὶ προαγωγὴ τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης στὴν Ἑλλάδα.

δ) Ἡ φροντίδα ἐκδόσεως περιοδικῶν, διαφόρων συγγραμμάτων καὶ μεταφρασμένων ξένων βιβλίων πρὸς χρῆσιν τῶν μελῶν του.

ε) Ἡ παροχὴ ὑποτροφιῶν εἰς τὰ μέλη του καὶ ἡ χορήγησις βραβείων στοὺς ἀριστεῖς τῶν οἰκονομικῶν Σχολῶν.

στ) Ἡ ὀργάνωσις μεταπτυχιακῶν σπουδῶν, ὡς καὶ ἡ διενέργεια καὶ ἐνίσχυσις ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν.

ζ) Ἡ προστασία καὶ προαγωγὴ τῶν κοινῶν συμφερόντων τῶν μελῶν αὐτοῦ καὶ ἡ διατήρησις τῆς ἀξιοπρεπείας αὐτῶν, ἀσκοῦν πρὸς τοῦτο καὶ πειθαρχικὴ δικαιοδοσία ἐπ' αὐτῶν.

Βεβαίως δι' ὅλων τῶν παρατιθεμένων δὲν ἔχει ἐξαντληθῆ πλήρως τὸ θέμα. Ἄλλωστε χρήζει μεγαλυτέρας καὶ πλέον ἐμπεριστατωμένης ἐρεύνης. Ὑπάρχουν ὅμως πρὸς τοῦτο οἱ παλαιότερον ἀπὸ ἑμένα συνάδελφοι οἱ ὅποιοι περισσότερα, λόγῳ πείρας, γνωρίζουν καὶ οἱ ὅποιοι, ἄς μοῦ ἐπιτρέψουν, νὰ τοὺς ζητήσω ὅπως συντόμως προσχωρήσουν στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν πολυπόθητη κατοχύρωσι τοῦ πτυχίου. Αἴτημα καὶ προσδοκία ὅλων μας ἀπὸ τὰ φοιτητικὰ ἀκόμη χρόνια.